

ВИСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ	
Административен индекс	Дата
ВСС - 12405/	23-01-2026

ДО
ПРОКУРОРСКА КОЛЕГИЯ НА
ВИСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ

ДО
БИЛЯНА ГЯУРОВА - ВЕГЕРТСЕДЕР
ДИРЕКТОР
БЪЛГАРСКИ ИНСТИТУТ ПО ПРАВНИ
ИНИЦИАТИВИ

Уважаеми членове на ПК на ВСС,

Уважаема г-жо Гяурова-Вегертседер,

Относно поставените въпроси от 19.01.2026г. от Български Институт за правни инициативи на основание чл.50, ал.1 от Наредба за конкурси на магистрати и за избор на Административен ръководител в органите на съдебната власт във връзка с чл.194 а, ал.6 от Закона за съдебната власт /датата за събеседването 28.01.2026г./ в качеството ми на кандидат за административен Ръководител на Районна прокуратура гр. Благоевград представям на Вашето внимание отговори на поставените въпроси:

Въпрос 1. Какво е Вашето мнение по отношение на окрупняването на прокуратури или промяна на тяхната компетентност, включително и по посока на нейното разширяване?

Реализираната структурна оптимизация, а именно окрупняването на териториални прокуратури на районно ниво, има положителен ефект върху оптимизацията на прокурорската дейност. Окрупняването на териториални прокуратури на районно ниво беше наложително, с оглед преодоляване на диспропорции в натовареността, подобряване на сročността и ефективността на работата, както и за осигуряване на кадрова обезпеченост и оптимизация на заетостта на съдебните служители. Чрез създаването на териториални отделения по места се осигури по - голяма мобилност на прокурорите, ограничи се възможността да се изпращат преписки и досъдебни производства по компетентност, което от своя страна осигурява бързо и ефективно правораздаване. Смятам, че решението за окрупняването на териториалните прокуратури на районно ниво е правилно, тъй като освен оптимизацията на

работата, доведе и до намаляване на разходите за отделни финансово- стопански дейности. Вън от горното, окрупняването дава възможност административният ръководител на районно ниво да реализира своевременни и адекватни не само кадрови решения, но и такива относно гарантиране на равномерна натовареност между прокурорите и съдебните служители, определяне на групите за случайното разпределение на дела и преписки, редът за дежурства.

По отношение на родовата и местна подсъдност /компетентност/ същата е регламентирана в НПК и не се влияе от сливането на ТО към съответна прокуратура на районно ниво.

Намирам, обаче че не се налага окрупняване на прокуратури на окръжно и апелативно ниво, както и промяна на тяхната функционална компетентност.

2.Смятате ли, че избраните за административни ръководители следва да преминават обучение по Кодекса за етично поведение на българските прокурори и следователи с оглед специфичните правила за тях, разписани в него?

Административният ръководител, както всеки един магистрат е запознат с правилата за етично поведение, регламентирани в Кодекса и следва да ги съблюдава.

Всеки магистрат, особено административният ръководител, за който са въведени и специфични изисквания за етично поведение, трябва да спазва нормите за етично поведение, което се явява и гарант за професионални успехи и законосъобразно упражняване на правомощията по закон.

Въпреки това, смятам, че обучение на тема: етично поведение е необходимо и дори препоръчително, не само за ръководителите, но и за всички магистрати, тъй като по този начин ще се гарантира надграждане на знанията и уменията относно етично поведение, морал и нравствени качества.

3.Считате ли, че понастоящем съществуват достатъчни законови гаранции за ефективно разследване на престъпления, извършени от главния прокурор или негов заместник?

С оглед препоръките по Механизма за сътрудничество и проверка на Европейската комисия, становищата на Европейската комисия за демокрация чрез право /Венецианска комисия/ бяха приети изменения в НПК- в бр.48 на ДВ от 2023г., с които се създаде Глава тридесет и първа "а"-Особени правила за разглеждане на дела за престъпления от общ характер, извършени от главния прокурор или от негов заместник.

С тях се въведе ефективен и съобразен в конституционната уредба модел, гарантиращ независимо и ефективно разследване на престъпления, извършени от главния прокурор или негов заместник.

Считам, че по този начин прокурорът, разследващ главния прокурор, разполага с достатъчно правомощия да осъществи пълно, обективно, всестранно и безпристрастно разследване по водени наказателни производства, респективно проверки.

Вън от горното, чрез измененията и в ЗСВ, НПК бе регламентиран и реда за разследване на престъпленията, възможност за съдебен контрол на постановленията за отказ за образуване на досъдебно производство, компетентността на разследващите органи, действията на прокурора, подсъдност, чрез които да се гарантира провеждане на обективен, независим, прозрачен и справедлив процес.

4. Смятате ли, че са необходими законодателни промени във връзка с решенията на СЕС по делата С-648/20г. и С 852/19 относно българските ЕЗА и ЕЗР?

Цитираните от Вас решения на СЕС касаят липсата на съдебен контрол при издаването на ЕЗА и ЕЗР, които бяха преодолен с промените в Закона за екстрадицията и европейската заповед за арест ДВ.Бр.100/01.12.2023г.

В този смисъл смятам, че не са необходими законодателни промени в тази насока. С приетите изменения, чл.56 а от ЗЕЕЗА е регламентиран ефективен съдебен контрол и съдебна санкция за издаване на ЕЗА, предвиден е и законов ред за обжалване и протестиране на решението на първоинстанционния съд, с оглед спазване на правата на обвиняемото лице-правото му на защита, правото му да се запознае с предприетите спрямо него ПСД, принудителното му ограничаване на свободата на придвижване.

Относно Европейската заповед за разследване, намирам, че с оглед измененията и чл.5 от същия закон са регламентирани и необходимите законови гаранции, касаещи издаване на ЕЗР.

5. Смятате ли, че следва да продължи реформата в съдебната власт след решението на КС от 26.07.2024 г. относно промените в Конституцията на Република България, обн. в ДВ, бр. 106 от 22.12.2023г., и, ако да – в каква посока?

Решение №13/26.07.2024г. на Конституционния съд по конституционно дело № 1/2024г. дава насока относно осъществяване на реформата в съдебната система. Смятам, че реформата трябва да се

реализира, но при стриктно спазване на Конституцията, принципа на разделение на властите, европейските стандарти за независимост, ефективност и отчетност на съдебната система.

Законодателните промени следва да гарантират аргументираност, съвместимост, последователност и съответствие с правната уредба, с оглед осигуряване на бърз, справедлив и предвидим наказателен процес.

6.И.ф. главен прокурор Борислав Сарафов оспори разпоредбите на ЗИД на ЗСВ януари 2025 г., с които не се разрешава изборни членове на ВСС с изтекъл мандат да правят предложения до президента за избор на т. нар. „тримата големи“. През декември 2025 г. той оттегли жалбата си, чрез което бе препятствано и делото пред Конституционния съд, инициирано чрез него. С оглед този продължаващ процедурен каламбур, разпорежданията на наказателни състави на Върховен касационен съд и становището на Общото събрание на Наказателната колегия на ВКС от октомври 2025 г., съгласно което г-н Сарафов не може да продължи легитимно да бъде и.ф. главен прокурор, поради ограниченията, наложени от измененията в ЗСВ (потвърдено впоследствие от решения на други състави), смятате ли, че г-н Сарафов към момента е легитимен изпълняващ функциите главен прокурор на Република България?“

Конституцията е върховен закон и в нея са регламентирани правомощията на ВСС като постоянно действащ орган, който представлява съдебната власт, осигурява и отстоява нейната независимост, определя състава и организацията на работа на съдилищата, прокуратурите и следствените органи и обезпечава финансово и технически тяхната дейност, без да се намесва в нейното осъществяване. Дейността на Висшия съдебен съвет се осъществява при спазване на принципите на законност, независимост, съразмерност, истинност, равенство, самостоятелност, безпристрастност, бързина, достъпност, публичност, прозрачност, последователност и предвидимост.

Когато по отношение на членове на конституционно установен колективен орган на съдебната власт изтече законовоопределеният мандат, органът не прекратява автоматично дейността си, тъй като важи принципът за гарантиране на непрекъснатост на неговото функциониране, което осигурява върховенството на правото. п/Решение №12/2022г. по к.д. № 7/2022г., Определение № 7/2023г., по к.д. № 9/2023г., както и тълкувателната практика на СЕС.

С оглед на тези съображения считам, че въпросът относно легитимността на правомощията на главния прокурор е от компетентността на ВСС.

В чл. 173, ал. 15 от ЗСВ (изменена и допълнена в ДВ, бр. 6 от 21.01.2025 г. в сила от 21.01.2025г.) се сочи: „При предсрочно прекратяване или изтичане на мандата на главния прокурор, председателя на Върховния касационен съд или председателя на Върховния административен съд се определя временно изпълняващ съответните функции, при спазване на следното условие: едно и също лице няма право да изпълнява съответните функции за срок, по-дълъг от 6 месеца, без значение дали е имало прекъсвания в изпълнението на функциите“. Тази норма има действие заанапред и е неприложима към заварените случаи.

В този смисъл считам, че г-н Сарафов е легитимен изпълняващ функциите главен прокурор на Република България.

7. На стр.5 от концепцията Ви сочите, че сте избрана за председател на Асоциацията на прокурорите в България. Как това обстоятелство, според Вас може да се отрази на крайния резултат в конкурса за избор на административен ръководител на РП Благоевград?

Заемането на този пост е изключително трудна и отговорна задача, която изисква отдаденост, решителност и целенасоченост. Едни от основните аспекти в дейността на АПБ е защита на професионалните права на прокурорите, утвърждаване на независимостта и авторитета им, повишаване ефективността на прокурорската работа и издигане на професионалната им компетентност. В тази връзка съм посочила това обстоятелство, като част от професионалното ми развитие.

Дейностите относно реализация на целите, поставени в Устава на АПБ изпълнявам извън работата ми като прокурор и не влияят на служебните ми ангажименти. Тъй като поста касае именно професионалното ми развитие, съм посочила това обстоятелство в концепцията, но не мисля, че това ще се отрази на резултата от конкурсната процедура.

8. На стр.22 от концепцията Ви посочвате, че с оглед намаляване на върнатите дела и оправдателни присъди следва да се инициират повече тълкувателни дела пред ВКС. Бихте ли дали примери за такива?

Считам, че следва да се провеждат регулярни общи събрания на прокурорите от РП Благоевград и прилежащите ТО, на които да се коментират и анализират конкретни причини за връщане на дело на

прокуратурата или постановяване на оправдателна присъда. Направените изводи следва да се обобщават и чрез аналитичния отдел на ВКП да се отправят искания за инициране на дела пред ВКС, с оглед премахване формализма в наказателния процес, избягване на постановяване на противоречива съдебна практика, гарантиране и спазване правата на пострадалите и обвиняемите, които са основните причини за връщане на дела и постановяване на оправдателни присъди.

9. На стр.30 от концепцията Ви сочите, че по много досъдебни производства не са взети мерки за неотклонение и е необходим анализ в тази посока. Какво е Вашето обяснение за този факт и какви мерки бихте взели?

С цел повишаване ефективността на противодействие на престъпността, ускоряване на разследвания по дела срещу един и същ обвиняем, отново смятам, че следва регулярно да се провеждат общи събрания и обучения на прокурорите от РП Благоевград и териториалните ѝ отделения, на които да бъдат обсъждани въпросите, касаещи адекватна преценка от наблюдаващите прокурори относно законовите предпоставки за вземане на мярка за неотклонение и нейния вид.

По този начин ще се осигури приоритетно приключване на дела, водени срещу едно и също лице и ще бъде намален броя на неприведените в изпълнение присъди.

**И.Ф. АДМИНИСТРАТИВЕН РЪКОВОДИТЕЛ
РАЙОНЕН ПРОКУРОР -
РАЙОННА ПРОКУРАТУРА БЛАГОЕВГРАД**

/ЕЛИЦА КАЛПАЧКА/